

O'ZBEKISTON VA JAXON HAMJAMIYATI

Boyto`rayev Sirojiddin

Toshpo`latov Murodjon Mamasodiq o`g`li

DTPI Pedagogika fakulteti

Jismoniy madaniyat talabasi :

[mtoshpo`latov298@gmail.com](mailto:mtoshpo`latov298@gmail.com)

***ANNOTATSIYA:** O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasining normalari va tamoyillariga, "O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalari to'g'risida"gi qonunga, "Mudofaa to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga, O'zbekiston Respublikasining harbiy doktrinasiga, Birlashgan Millatlar Tashkilotining hamda Evropada xavfsizlik va hamkorlik Tashkilotining printsiplari va maqsadlariga, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi tomonidan ratifikatsiya qilingan O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalari va bitimlaridan kelib chiqadigan majburiyatlarga asoslanadi.*

***Kalit so'zlar:** O'zbekiston ;BMT;Oliy Majlis;Konstitutsiya;majburiyat;*

Kirish

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TASHQI SIYOSATI VA HALQARO FAOLIYATI

O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasining normalari va tamoyillariga, "O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalari to'g'risida"gi qonunga, "Mudofaa to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga, O'zbekiston Respublikasining harbiy doktrinasiga, Birlashgan Millatlar Tashkilotining hamda Evropada xavfsizlik va hamkorlik Tashkilotining printsiplari va maqsadlariga, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi tomonidan ratifikatsiya qilingan O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalari va bitimlaridan kelib chiqadigan majburiyatlarga asoslanadi.

“O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosiy faoliyatining asosiy printsiplari to'g'risida”gi Qonuni 1-modda

O'ZBEKISTON TASHQI SIYOSATINING ASOSIY

TAMOYILLARI

1. davlatlarning suveren tengligi
2. kuch ishlatmaslik yoki kuch bilan tahdid qilmaslik
3. chegaralarning daxlsizligi
4. nizolarni tinch yo'l bilan hal etish
5. boshqa davlatlarning ichki ishlariga aralashmaslik
6. halqaro huquqning umume'tirof etilgan boshqa qoidalari va normalariga asoslanadi.

O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi IV bob, 17-modda

O'zbekistonning BMTga a'zo bo'lishi

❖ O'zbekiston Respublikasi 1992 yil 2 martda Birlashgan Millatlar tashkilotining a'zosi bo'ldi.

❖ BMT bilan hamkorlikdagi asosiy yo'nalishlar bu –xavfsizlikka tahdidlarga qarshi kurashish;

❖ ommaviy qirg'in qurollarini tarqatmaslik;

❖ Afg'onistonni qayta tiklash;

❖ ekologik muammolarni yechish,

❖ shu jumladan Orol fojiasi oqibatlarini yengillashtirish;

❖ ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish; inson huquqlarini himoya qilish masalalaridir.

O'zbekiston Respublikasi xalqaro terrorizmga qarshi kurash borasida huquqiy hujjatlarni ishlab chiqish va takomillashtirish bo'yicha erishilgan yutuqlarni qo'llab-quvvatlaydi. Biroq terrorizmga qarshi kurash borasida amaliy natijalarga faqat BMT doirasida hamkorlik bo'yicha global tizimni yaratish yo'li bilangina erishish mumkin.

"Hozir hammaga bitta haqiqat ravshan bo'lishi shart: hech bir inson, hech bir davlat, butun insoniyatga tahdid solayotgan yovuzlikni bartaraf etish yo'lida kurashdan chetda qololmaydi"

Islom Karimov

O'zbekiston Respublikasi BMTning terrorizmga qarshi kurash bo'yicha barcha 13 konvensiyasi ishtirokchisi bo'lib, jahon hamjamiyatining ushbu xavfga qarshi kurash borasidagi harakatlarini birlashtirish yuzasidan ko'plab amaliy tashabbuslarni ilgari surdi

O'ZBEKISTONNING NUFUZLI XALQARO TASHKILOTLAR BILAN ALOQALARI:

O'zbekiston – BMT ; O'zbekiston – ShHT; O'zbekiston – MDH; O'zbekiston – YXXT

Birlashgan millatlar tashkiloti (BMT) — yer yuzida tinchlikni mustahkamlash va xavfsizlikni ta'minlash, davlatlarning o'zaro hamkorligini rivojlantirish maqsadida tashkil etilgan xalqaro tashkilot. 1945-yilda tuzilgan. BMTni barpo etish haqidagi qaror SSSR, AQSH, Angliya va Xitoy tashqi ishlar vazirlarining Moskvadagi kengashida 1943-yilda, Ustavi esa San-Fransisko konferensiyasida 1945-yilda qabul qilindi. BMT Ustaviga dastlab 51 davlat imzo chekkan, 2000-yilda esa ular soni 189 ga yetdi. BMTning doimiy ish o'rni (shtab kvartirasi) — NyuYork.

BMT Ustavida uning 6 ta asosiy organlari ko'rsatilgan.

Bosh Assambleya; Xavfsizlik Kengashi; Iqtisodiy va Ijtimoiy Kengash (EKOSOS); Vasiylik bo'yicha Kengash; Kotibiyat; Xalqaro Sud.

Bosh Assambleya — suveren davlatlarning haqiqiy demokratik vakillik organidir. Har bir a'zo davlat hududining hajmi, aholining soni, iqtisodiy va harbiy qudratidan qatyi nazar, bir ovozga ega. Bosh Assambleyaning muhim qarorlari ovoz berish jarayonida ishtirok etayotgan davlatlarning ko'pchiligi tomonidan qabul qilinadi.

Xavfsizlik Kengashi — BMTning eng muhim organi bo‘lib, 15 a‘zodan iborat. Ushbu a‘zolarining beshtasi (AKSH, Buyuk Britaniya, Rossiya, Fransiya va Xitoy) doimiy, kolgan o‘ntasi nodoimiy bo‘lib, ular saylanadilar.

Iqtisodiy va Ijtimoiy Kengash (EKOSOS) xalqaro iqtisodiy va ijtimoiy hamkorlik masalalariga doir faoliyatni olib boradi. EKOSOS 54 a‘zodan iborat bo‘lib, ular Bosh Assambleya tomonidan uch muddatga saylanadilar va har yili vakolatlari tugagan 18 a‘zoning o‘rniga yangilari saylab boriladi.

Jahon Sog‘liqni Saqlash Tashkiloti. 1946 yilda tashkil etilgan bo‘lib, qarorgoxi Jeneva shahrida. Uning asosiy faoliyat sohadari yukumli kasalliklarga qarshi ko‘rash, karantin va sanitariya qoidalarini ishlab chiqish va ijtimoiy xarakterdagi masalalardir. Xalqaro Sog‘liqni Saqlash Tashkiloti Sog‘liqni Saqlash tizimlari ishlarini tashkil etishda, samaradorligini oshirishda, kadrlar tayyorlash va kasalliklarga qarshi ko‘rashda kumaklashadi.

BMTning ta‘lim, fan va madaniyat masalalari bo‘yicha tashkiloti (YUNESKO) 1945 yilda tashkil etilgan, qarorgohi Parij shahrida. YUNESKOning asosiy maqsadi davlatlar o‘rtasida ta‘lim, fan va madaniyat sohalaridagi hamkorlikning va ommaviy axborot vositalarining ishlatilishi yo‘li bilan xalqaro tinchlik va osoyishtalikni ta‘minlashdan iborat. Jahon intellektual mulk tashkiloti 1967 yilda tashkil etilgan, qarorgohi Jeneva shahrida, uning asosiy madsadi bugun dunyoda intellektual mulkni himoya qilish va bu sohadagi xalqaro kelishuvlarni hayotga tadbiq etishdan iborat

BMTning sanoat taraqqiyoti tashkiloti (YUNIDO) Bosh Assambleyaning organi sifatida 1966 yil Bosh Assambleyaning 17 noyabrdagi rezolyutsiyasi asosida tashkil etilgan. 1985 yilda YUNIDO BMTning ixtisoslashgan muassasasiga aylantirildi. Uning qarorgoxi Vena shahrida. YUNIDOning asosiy maqsadi rivojlanayotgan davlatlar sanoatining o‘shishiga va ularning tezroq industrializatsiyalashuviga ko‘maklashishdan iborat

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Karimov I.A. Yuksak ma‘naviyat engilmas kuch-T; Ma‘naviyat,2008y

2. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. -Toshkent: O'zbekiston, 2016. - 56 B.
3. Karimov I.A «Barkamol avlod orzusi». –T.: «O'zbekiston» 2000.
4. Karimov I.A “O'zbekiston XX1 asrga intilmoqda”. O'zbekiston» 2001.
5. Sh.M. Mirziyoev. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik-har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bolishi kerak. T. "O'zbekiston", 2017 yil.
6. Mirziyoev. Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. T. "O'zbekiston", 2017 yil.